

**ВІННИЦЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ МИХАЙЛА КОЦЮБИНСЬКОГО**

Факультет права, публічного управління і менеджменту
Кафедра фундаментальних і приватно-правових дисциплін

**РОБОЧА ПРОГРАМА ОБОВ'ЯЗКОВОЇ
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ»**

Підготовки	магістра
Галузі знань	D Бізнес, адміністрування та право
Спеціальності	D3 Менеджмент
Освітньо-професійна програма	Менеджмент
Факультет	права, публічного управління і менеджменту

Вінниця – 2025 рік

Робоча програма «Управління фінансово-економічною діяльністю» для здобувачів вищої освіти за спеціальністю D3 Менеджмент
Освітньо-професійна програма для магістрів «Менеджмент»
Мова навчання українська.
«28» серпня 2026 р. 13 с.

РОЗРОБНИК:

Ільченко В.М. – доцент кафедри фундаментальних і приватно-правових дисциплін, кандидат економічних наук, доцент

Рецензенти:

1. **Горященко Ю.Г.**, д.е.н, професор, професор кафедри підприємництва та економіки підприємства Університету митної справи та фінансів
2. **Самборська О.Ю.**, к.е.н., доцент, доцент кафедри публічно-правових дисциплін

Робоча програма розглянута і схвалена на засіданні кафедри фундаментальних і приватно-правових дисциплін

Протокол від «26» червня 2025 р. № 11

Завідувач кафедри

Т.М. Кронівець

26 червня 2025 року

Робоча програма розглянута і схвалена на засіданні навчально-методичної комісії факультету права, публічного управління і менеджменту

Протокол від «18» серпня 2025 року №1

Голова НМК

О. Є. Остапенко

«18» серпня 2025 року

Погоджено:

Гарант освітньої програми

О.Ю. Самборська

«26» червня 2025 року

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, предметна спеціальність, спеціалізація, додаткова спеціалізація/спеціальність / предметна спеціальність, освітня (освітньо-професійна або освітньо-наукова) програма, ступінь вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Загальна кількість кредитів - 3,0 Кількість кредитів на поточний навчальний рік - 3,0	Галузь знань D бізнес, адміністрування та право	вибіркова	
Індивідуальне навчально-дослідне завдання (ІНДЗ) 20 год. сам. роб.	Спеціальність D3 Менеджмент Освітньо-професійна програма Менеджмент	РІК НАВЧАННЯ	
Загальна кількість годин – 90 Кількість годин на поточний навчальний рік – 90 Кількість годин на 3 семестр –90		2-й	-
		СЕМЕСТР	
		3-й	-
		ЛЕКЦІЇ	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних -3 самостійної роботи здобувача -4	Ступінь вищої освіти другий (магістерський)	10 годин	годин
		ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ	
		20 годин	годин
		ЛАБОРАТОРНІ ЗАНЯТТЯ	
		годин	годин
		ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАНЯТТЯ	
		годин	годин
		САМОСТІЙНА РОБОТА	
		60 годин	годин
ВИД КОНТРОЛЮ: Залік			

ПРИМІТКА:

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної роботи (%) становить:
для денної форми навчання – 30%:70%

2. Мета, завдання, компетентності та результати навчання

2.1.Метою викладання навчальної дисципліни «Управління фінансово-економічною діяльністю» є формування у здобувачів вищої освіти цілісної системи знань та комплексного уявлення про основи управління фінансово-економічною діяльністю організації, формування базового рівня економічної та фінансової грамотності, необхідного для орієнтації й адаптації до змін у сучасних економічних умовах; формування культури економічного мислення; вироблення практичних навичок прийняття відповідальних економічних рішень у професійному житті; формування здібностей до саморозвитку, самостійності в прийнятті рішень; формування компетентностей щодо здійснення оцінки результативності діяльності підприємств з метою обґрунтування управлінських рішень щодо подальшого розвитку організації.

2.2.Завдання навчальної дисципліни. Основним завданням вивчення дисципліни «Управління фінансово-економічною діяльністю» є підготовка здобувачів вищої освіти щодо формування системи базових знань з управління фінансово-економічною діяльністю, зокрема вивчення термінологічної бази; вирішення освітніх, дослідницьких і практичних задач щодо використання економічних моделей та принципів в управлінні організацією; оволодіння методами отримання сучасного наукового та емпіричного знання; активізація самостійної діяльності, включення в дослідницьку роботу.

2.3.Компетентності (за освітньо-професійною або освітньо-науковою програмою)

2.3.1.Загальні компетентності

ЗК1 Здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями.

ЗК2 Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК3 Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК4 Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК5 Здатність працювати в команді.

ЗК6 Здатність планувати та управляти часом.

ЗК7 Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК8 Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК9 Навички міжособистісної взаємодії.

ЗК10 Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів діяльності)

2.3.2.Фахові компетентності

СК1 Здатність до соціальної взаємодії, до співробітництва й розв'язання конфліктів.

СК2 Здатність забезпечувати належний рівень вироблення та використання управлінських продуктів, послуг чи процесів.

СК3 Здатність забезпечувати дотримання нормативно-правових та морально-етичних норм поведінки.

СК4 Здатність використовувати систему електронного документообігу.

СК5 Здатність здійснювати інформаційно-аналітичне забезпечування управлінських процесів із використанням сучасних інформаційних ресурсів та технологій.

СК6 Здатність готувати проекти управлінських рішень та їх впроваджувати.

СК7 Здатність до дослідницької та пошукової діяльності в сфері публічного управління та адміністрування.

2.4.Результати навчання за освітньо-професійною програмою:

РН 2. Співвідносити сучасну систему цивілізаційних цінностей з правовими цінностями, принципами та професійними етичними стандартами, міжнародними стандартами адвокатської діяльності.

РН 6. Обґрунтовано формулювати свою правову позицію, вміти опонувати та наводити переконливі аргументи.

РН 7. Дискутувати зі складних правових проблем, пропонувати і обґрунтовувати варіанти їх розв'язання.

РН 9. Генерувати нові ідеї та використовувати сучасні технології у наданні правничих послуг.

РН 10. Аналізувати взаємодію міжнародного права та міжнародно-правових систем з правовою системою України на основі усвідомлення основних сучасних правових доктрин, цінностей та принципів функціонування права.

РН 12. Проводити порівняльно-правовий аналіз окремих інститутів права різних правових систем, враховуючи взаємозв'язок правової системи України з правовою системою Європейського Союзу.

3. Програма навчальної дисципліни

РОЗДІЛ 1. УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ

ТЕМА 1. Сутність та цілі управління фінансово-економічною діяльністю

1. Поняття фінансово-економічної діяльності підприємства.
2. Мета, завдання та функції фінансового менеджменту.
3. Суб'єкти та об'єкти управління.

ТЕМА 2. Фінансовий аналіз та діагностика стану підприємства

1. Методи та прийоми фінансового аналізу.
2. Аналіз майна, ліквідності та платоспроможності.
3. Оцінка фінансової стійкості та рентабельності.

ТЕМА 3. Управління поточними та капітальними інвестиціями

1. Оцінка ефективності інвестиційних проєктів.
2. Формування портфеля інвестицій.
3. Ризики в інвестиційній діяльності.

ТЕМА 4. Управління оборотним капіталом

1. Політика управління запасами, дебіторською та кредиторською заборгованістю.
2. Оптимізація залишків грошових коштів.

ТЕМА 5. Фінансове планування і прогнозування

1. Бюджетування на підприємстві.
2. Розробка прогнозного балансу та звіту про фінансові результати.

4. Структура навчальної дисципліни

Назва розділів і тем	Кількість годин											
	Денна форма навчання						Заочна форма навчання					
	усього	зокрема					усього	зокрема				
		ЛК	ПЗ	ЛЗ	ІЗ	СР		ЛК	ПЗ	ЛЗ	ІЗ	СР
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
РОЗДІЛ 1. УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ												
Тема 1. Сутність та цілі управління фінансово-економічною діяльністю	13	2	4			8						
Тема 2. Фінансовий аналіз та діагностика стану підприємства	13	2	4			8						
Тема 3. Управління поточними та капітальними інвестиціями	13	2	4			8						
Тема 4. Управління оборотним капіталом	13	2	4			8						
Тема 5. Фінансове планування і прогнозування	13	2	4			8						
Разом за розділом 1	70	10	20			40						
ІНДЗ	20					20						
УСЬОГО ГОДИН	90	10	20			60						

5. Теми лекцій

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма здобуття освіти	Заочна форма здобуття освіти
1.	Сутність та цілі управління фінансово-економічною діяльністю	2	
2.	Фінансовий аналіз та діагностика стану підприємства	2	
3.	Управління поточними та капітальними інвестиціями	2	
4.	Управління оборотним капіталом	2	
5.	Фінансове планування і прогнозування	2	
	Всього	10	

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма навчання	Заочна форма навчання
1.	Сутність та цілі управління фінансово-економічною діяльністю	4	
2.	Фінансовий аналіз та діагностика стану підприємства	4	
3.	Управління поточними та капітальними інвестиціями	4	
4.	Управління оборотним капіталом	4	
5.	Фінансове планування і прогнозування	4	
	УСЬОГО ГОДИН	20	

--	--	--

7. Теми лабораторних занять
Навчальним планом не передбачено.

8. Теми індивідуальних занять
Навчальним планом не передбачено.

9. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма здобуття освіти	Заочна форма здобуття освіти
1.	Сутність та цілі управління фінансово-економічною діяльністю	8	
2.	Фінансовий аналіз та діагностика стану підприємства	8	
3.	Управління поточними та капітальними інвестиціями	8	
4.	Управління оборотним капіталом	8	
5.	Фінансове планування і прогнозування	8	
6.	ІНДЗ	20	
УСЬОГО ГОДИН		60	

10. Індивідуальні навчально-дослідні завдання

У робочій програмі зазначається назва індивідуального навчально-дослідного завдання (ІНДЗ), його обсяг, структура, коротка характеристика змісту і вимог до виконання та оцінювання. Окремо наводиться (за наявності) орієнтовна тематика індивідуальних та/або групових завдань. При цьому зазначається обсяг часу, відведений на опрацювання кожної з тем і виконання кожного із завдань (на ІНДЗ години відводяться із обсягу самостійної роботи).

Орієнтовні теми:

1. Трансформація фінансового менеджменту підприємства в умовах цифрової економіки та невизначеності.
2. Стратегічне управління фінансово-економічною діяльністю підприємства: інтеграція цілей та показників ефективності (KPI).
3. Побудова сучасних моделей корпоративного фінансового управління на вітчизняних підприємствах.
4. Оптимізація функціональних обов'язків та взаємодії суб'єктів фінансово-економічного управління організацією.
5. Забезпечення фінансово-економічної безпеки підприємства як пріоритетна мета фінансового менеджменту.
6. Сучасні методики експрес- та глибокої діагностики фінансового стану суб'єкта господарювання.
7. Аналіз та управління ліквідністю і платоспроможністю підприємства в критичних умовах функціонування.
8. Оцінка та забезпечення фінансової стійкості підприємства на основі моделей прогнозування банкрутства (Altman, Chesser, Taffler тощо).
9. Діагностика рентабельності та ділової активності підприємства за допомогою системи факторального аналізу Du Pont.
10. Методичний інструментарій оцінки вартісно-орієнтованого управління (Value-Based Management, EVA, MVA) фінансовою діяльністю.
11. Оцінка ефективності капітальних інвестицій підприємства в умовах високого рівня ризику та інфляції.

12. Формування та оптимізація інвестиційного портфеля підприємства за критеріями «дохідність–ризик».
13. Ідентифікація, аналіз та мінімізація ризиків реальних інвестиційних проєктів.
14. Специфіка управління реальними та фінансовими інвестиціями на підприємствах малого та середнього бізнесу.
15. Залучення альтернативних джерел інвестування (краудфандинг, венчурний капітал, грантові програми) у фінансово-економічну діяльність.
16. Розробка ефективної політики управління дебіторською та кредиторською заборгованістю підприємства.
17. Моделі оптимізації залишків грошових коштів (моделі Баумоля, Міллера-Орра) та їх адаптація до практики вітчизняних підприємств.
18. Оптимізація виробничих запасів як чинник підвищення ефективності використання оборотного капіталу.
19. Управління грошовими потоками підприємства: аналіз, оптимізація та збалансування.
20. Механізми скорочення операційного та грошового циклів підприємства для підвищення його ліквідності.
21. Впровадження системи бюджетування на підприємстві: від операційних бюджетів до фінансового майстер-бюджету.
22. Моделювання прогнозного балансу та звіту про фінансові результати підприємства на основі сценарного підходу.
23. Використання сучасних інформаційних систем та програмних продуктів у фінансово-економічному плануванні.
24. Контролінг та план-факт аналіз виконання бюджетів у системі управління підприємством.
25. Стратегічне фінансове планування в умовах мінливості зовнішнього середовища.

11. Методи та технології навчання

Вивчення навчальної дисципліни передбачає використання різноманітних методів та технологій викладання і навчання.

У процесі викладання навчальної дисципліни для набуття визначених результатів навчання, активізації освітнього процесу передбачено застосування таких методів та технологій навчання, як: *перераховуються обрані для навчальної дисципліни методи навчання, що сприяють досягненню очікуваних результатів навчання. Необхідно враховувати не тільки методи навчання, що використовуються під час проведення аудиторних занять, але й ті, які використовуються для сприяння та підтримки навчання здобувачів вищої освіти під час самостійної роботи.*

12. Методи та критерії оцінювання

Методи оцінювання:

В освітньому процесі використовуються такі види контролю, як поточний і підсумковий.

Поточний контроль проводиться на усіх видах аудиторних занять (лекції, практичні, індивідуальні, лабораторні заняття), а також оцінюється самостійна робота, зокрема й індивідуальні навчально-дослідні завдання, з кожної теми. Поточний контроль має на меті перевірку рівня підготовленості здобувача вищої освіти до виконання конкретної роботи і оцінюється сумою набраних балів (максимальна сума – 70-80 балів; мінімальна сума, що дозволяє здобувачу вищої освіти скласти екзамен/залік – 35 балів).

Поточний контроль на усіх видах аудиторних занять реалізується такими методами:

Методи підсумкового оцінювання:

На підсумковий (семестровий) контроль (залік) рішенням кафедри відводиться 20 балів.

ВДПУ ім. М. Коцюбинського використовує стобальну накопичувальну систему оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти.

Результат освітньої діяльності здобувача вищої освіти оцінюється згідно з Критеріями оцінювання знань і вмінь здобувачів вищої освіти Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського за такими рівнями і критеріями:

Оцінка за шкалами ЄКТС, стобаловою, розширеною	Критерії оцінювання	Рівень досягнень здобувача
А 90-100 балів ВІДМІННО	Здобувач володіє понятійним і фактичним апаратом освітнього компонента на поглибленому рівні; комплексом знань та вмінь, який характеризується системністю. Застосування знань здійснюється на основі самостійного цілеутворення, побудови власних програм діяльності. Здобувач проявляє нешаблонність мислення у виборі і використанні елементів комплексу знань, здатний самостійно і творчо використовувати набуті уміння відповідно до варіативних ситуацій навчання. Здобувач спроможний самостійно формулювати узагальнення та висновки, нові задачі, розв'язувати нестандартні задачі, ситуації. Навчально-пізнавальна активність обумовлена пізнавальними інтересами, мотивами саморозвитку і професійного становлення. Здобувач проявляє інтерес до актуальних проблем відповідного освітнього компонента, може під керівництвом викладача вибрати предмет наукового дослідження, проводити самостійну науково-дослідну роботу.	ВИСОКИЙ
В 80-89 балів ДУЖЕ ДОБРЕ	Здобувач володіє понятійним і фактичним апаратом освітнього компонента на поглибленому рівні. Здобувач володіє комплексом знань та вмінь, який є частково-впорядкованим. У процесі застосування знань студент спроможний вибрати необхідний елемент комплексу знань та вмінь. Застосування знань та вмінь здійснюється як у стандартних ситуаціях, так і при незначних варіаціях умов на основі використання загальних рекомендацій. Відбувається перенесення сформованих умінь або їх комплексів на розв'язування незнайомих задач, ситуацій. Навчально-пізнавальна активність стимулюється пізнавальними інтересами, продукт діяльності оцінюється як професійно значущий.	
С 75-79 балів ДОБРЕ	Здобувач володіє понятійним і фактичним апаратом освітнього компонента на підвищеному рівні, може усвідомлено застосовувати знання та вміння для висвітлення суті питання. Комплекс знань частково-структурований. Знання застосовуються переважно у знайомих ситуаціях. Здобувач усвідомлює особливості навчальних задач, ситуацій тощо. Пошук способів їх розв'язання здійснюється за зразком. Здобувач спроможний аргументувати застосування певної методичної дії у ході розв'язування задач, ситуацій тощо. Навчально-пізнавальна активність стимулюється мотивами професійного становлення і пізнавальними інтересами.	ДОСТАТНІЙ

D 60-74 балів ЗАДОВІЛЬНО	Здобувач володіє понятійним і фактичним апаратом освітнього компонента на середньому рівні, може проілюструвати власними прикладами відповідь на питання, частково усвідомлює специфіку навчальних та прикладних задач, ситуацій тощо, має знання про способи розв'язування типових задач, ситуацій тощо. Однак процес самостійного розв'язування задач, ситуацій тощо потребує опори на зразок. Навчально-пізнавальна активність здобувача є ситуативно-евристичною. Домінують мотиви обов'язку та особистого успіху. Використання засобів саморозвитку та самопізнання відбувається не усвідомлено.	ЗАДОВІЛЬНИЙ
E 50-59 балів ДОСТАТНЬО	Здобувач володіє понятійним і фактичним апаратом освітнього компоненту на середньому рівні. Має уявлення про специфіку навчальних та прикладних задач, ситуацій тощо. Виконання дій при роз'ясненні задач, ситуацій частково усвідомлюється, здійснюється частково правильно.	НИЗЬКИЙ
Fx 35-49 балів НЕЗАДОВІЛЬНО	Здобувач володіє понятійним і фактичним апаратом освітнього компонента на елементарному рівні, має уявлення про зміст основних розділів. Виконання окремих дій відбувається не усвідомлено, однак переважно правильно, навчально-пізнавальна активність мотивується ситуативно-прагматичним інтересом.	НЕЗАДОВІЛЬНИЙ
F 0-34 балів НЕПРИЙНЯТО	Здобувач володіє понятійним і фактичним апаратом освітнього компонента на елементарному рівні, має уявлення про зміст окремих розділів. Виконання окремих методичних дій відбувається несвідомо, у більшості неправильно, навчально-пізнавальна активність проявляється лише у ситуаціях зовнішнього примусу.	

13.Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти

ПОТОЧНИЙ КОНТРОЛЬ ТА САМОСТІЙНА РОБОТА										ІНДЗ	Підсумковий контроль (залік)	Загальна кількість балів
РОЗДІЛ 1												
Т1		Т2		Т3		Т4		Т5		20	20	100
Ауд.	СР.	Ауд.	СР.	Ауд.	СР.	Ауд.	СР.	Ауд.	СР.			
6	6	6	6	6	6	6	6	6	6			

Шкала оцінювання: стобалова, ECTS, розширена

Сума балів за всі види освітньої діяльності	Оцінка ЄКТС	Оцінка за розширеною шкалою
		Для екзамену, заліку, курсової роботи, практики
90-100	A	ВІДМІННО
80-89	B	ДУЖЕ ДОБРЕ
75-79	C	ДОБРЕ
60-74	D	ЗАДОВІЛЬНО
50-59	E	ДОСТАТНЬО
35-49	FX	НЕЗАДОВІЛЬНО З МОЖЛИВІСТЮ ПОВТОРНОГО СКЛАДАННЯ

1-34	F	НЕПРИЙНЯТНО З ОBOB'ЯЗKOBИМ ПОВTOРНИМ BИBЧЕННЯМ ДИCЦИПЛІНИ
------	---	---

14. Методичне забезпечення

1. Робоча програма навчальної дисципліни «Стратегічне управління»
2. Плани лекційних занять.
3. Плани практичних занять.
4. Плани самостійної роботи.

15. Рекомендована література

Основна

1. Бечко П. Фінансовий менеджмент: підручник. Умань: Видавничо-поліграфічний центр «Візаві», 2023. 412 с.
2. Чебанова Т. Фінансовий менеджмент: навч. посіб. Одеса: ОНМУ, 2025. 210 с.
3. Марченко В. М. Основи підприємницької діяльності: підручник. Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, вид-во «Політехніка», 2022. 515 с.
4. Сусіденко О. Фінансова безпека підприємства: теорія, методи, практика: монографія. Київ: Центр навчальної літератури, 2026. 280 с.
5. Колесников О. В. Економіко-фінансова діяльність будівельних підприємств: навч. посіб. Київ : Центр учбової літератури, 2024. 312 с.
6. Ковальська Л. Л., Кривов'язюк І. В. Економіка підприємства: підручник / під заг. ред. Л. Л. Ковальської, І. В. Кривов'язюка. Чернівці: КНУshop, 2024. 560 с.
7. Кундицький О. О. Фінансовий менеджмент: навч. посіб. 2-ге вид., стереотип. Львів: Новий Світ-2000, 2025. 288 с.
8. Фінансово-економічна грамотність: підручник: [у 2 ч.]. Ч. 2: Банківська система України, загальні поняття про облік, аудит та економічний аналіз / за ред. д-ра екон. наук. Київ: Центр учбової літератури, 2023. 415 с.

Додаткова

1. Біла О.Г., Чуй І.Р. (2018). Фінанси: навчальний посібник. 2-ге вид., виправ. і доп. Львів: Магнолія 2006. 390 с.
2. Вінницька О.А., Бержанір І.А., Гвоздей Н.І. (2018). Суть та фундаментальні напрями розвитку бюджетної політики на локальному рівні. *Економіка. Фінанси. Право*, 3. 38-41.
3. Гетьман О.О., Шаповал В.М. (2018). Економіка підприємства: навчальний посібник. 2-е видан.. Київ: Центр учбової літератури. 488 с.
4. Захлюпаний В. (2019). Як перемкнути бюджет школи з режиму виживання в режим розвитку. *Практика управління закладом освіти*, 4. 12-18.
5. Кириленко О.П., Марчук А.П. (2018). Модернізація бюджетного забезпечення освіти в рамках секторальної децентралізації. *Фінанси України*, 6. 75-90.
6. Краус К.М., Краус Н.М. (2018) Сучасні цифрові інформаційно-інноваційні технології в сфері фінансів, управління і адміністрування. *Економічна стратегія та політика реалізації європейського вектору розвитку України: концептуальні засади, виклики та протиріччя*: монографія. К.: Київський національний університет імені Тараса Шевченка; НДС "Центр економічних досліджень"; ТОВ "СІК ГРУП УКРАЇНА". 469–487.
7. Краус К.М., Краус Н.М. (2019). Теоретичні основи формування та управління венчурним капіталом як перспективним фінансовим інститутом для економіки України. *Фінансові механізми інноваційного економічного розвитку України в умовах євроінтеграції*: кол. монографія. Київ: Київський університет імені Б. Грінченка. 54–69.
8. Краус К.М., Краус Н.М., Нікіфоров П.О., Поченчук Г.М. (2020). *Фінансові*

інструменти економічного розвитку: навчально-методичний посібник. Київ: Аграр Медіа Груп. 210 с.

9. Краус К.М., Станішевська Н.В. (2019). Сучасна українська практика управління фінансово-економічною діяльністю навчальних закладів. *Економіка, фінанси та управління сучасним містом: можливості, проблеми, перспективи*: матеріали міжнар. наук.-практ. конф., 11 квіт. 2019 р. Київ: КУБГ. 47–49.

10. Марусіна Л.М. (2018). Фінансово-економічний стан закладів загальної середньої освіти в умовах децентралізації. Держава та регіони. Серія: Державне управління, 4(64). 102-106. URL: http://www.pa.stateandregions.zp.ua/archive/4_2018/21.pdf.

11. Огородник М.І. (2019). Організаційна автономія як імператив управлінської діяльності. *Управління школою*, 31/33. 53–54.

12. Поченчук Г.М. (2018). Інституціональний розвиток економіки в умовах фінансової глобалізації: монографія. Київ: Центр учбової літератури. 420 с.

13. Тертичний О.О., Семенець А.О., Гусар О.П. (2018). Деякі аспекти управління фінансовими ресурсами та формування фінансової стратегії підприємства. *Економіка. Фінанси. Право*, 8. 30-33.

14. Звіт про результати аудиту ефективності виконання заходів з матеріально-технічного забезпечення закладів загальної середньої освіти за кошти субвенцій з державного бюджету. *Затверджено рішення Рахункової палати* від 21.12.2021 №34-6. URL: https://rp.gov.ua/upload-files/Activity/Collegium/2021/34-6_2021/Zvit_34-6_2021.pdf.

15. Zastrozhnikova I.V., Datsii N.V., Filyanina N.M., Lytvyn L.M., Bielialov T.E., & Martynets L.A. (2021). Desenvolvimento da autonomia financeira e econômica no campo do ensino superior. *Laplage Em Revista*, 2021. № 7(1), p. 327-340. URL: <https://doi.org/10.24115/S2446-6220202171728p.327-340>.

16. Автономія навчального закладу: нормативно-правові документи (2016). *Практика управління закладом освіти*, № 6. 4-7.

17. Біленко Д.В. (2020). Фінансово-економічна модель розвитку ЗВО в умовах ризиків та невизначеності. *Вісник Київського національного університету технологій та дизайну. Серія Економічні науки*, № 2 (145). 13-20. URL: https://er.knutd.edu.ua/bitstream/123456789/16238/1/V145_P013-020.pdf.

18. Натрошвілі Г.Р. (2020). Фінансово-економічна підтримка розвитку закладів вищої освіти. *Modern Science – Moderní věda*, № 7. 118-123. URL: https://er.knutd.edu.ua/bitstream/123456789/16346/1/Natroshvili_G_7.pdf.

19. Кісельова А. (2021). Перехід до фінансової автономії закладу загальної середньої освіти. *Радник у сфері бюджетної бухгалтерії*, 24.05.2021. URL: <https://rbb.radnyk.ua/posts/perehid-do-finansovoyi-avtonomiyi-zakladu-zagalnoyi-serednoyi-osvity/>.

20. Юрченко А.М., Краус К.М., Краус Н.М. (2022). Інституційні засади управління фінансовим забезпеченням закладів освіти: світовий досвід та українська практика. *Європейський науковий журнал Економічних та Фінансових інновацій*, 1(9). 16-33. URL: <https://journal.eae.com.ua/index.php/journal/article/view/145/126>.

21. Державна служба статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua> (дата звернення: 2.10.2018).

22. Офіційний веб-сайт Верховної Ради України. URL: <http://portal.rada.gov.ua> (дата звернення: 3.09.2026).

23. Про інформацію: Закон України від 2 жовтня 1992 р. № 2657-XII / Верховна Рада України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua> (дата звернення 3.09.2026).

24. Про перелік відомостей, що не становлять комерційної таємниці: Постанова Кабінету Міністрів України від 9 серпня 1993 р. № 611. *Кабінет Міністрів України*. URL: www.rada.gov.ua (дата звернення: 3.09.2026).

1. Інтернет-портал для управлінців. URL: www.management.com.ua.
2. Наукова бібліотека ім. М. Максимовича Київського національного університету ім. Тараса Шевченка. URL: <http://www.library.univ.kiev.ua>
3. Наукова бібліотека Національного університету «Києво-Могилянська академія». URL: <http://www.library.ukma.edu.ua>
4. Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua>
5. Національний інститут стратегічних досліджень. URL: <http://www.niss.gov.ua>.
6. Управління проєктами та бізнес-процесами. URL: www.pmb.com.ua